

Φύλλο εργασίας για εκπαιδευτικούς: Εύρεση διερευνητικής ερώτησης

Ομάδα στόχος	14 - 18 ετών
Διαθεματική σύνδεση	Ιστορία, Πολιτικές επιστήμες, Πολιτειότητα/Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή, Ηθική, Φιλοσοφία, Γλώσσα, Αγωγή στα Μέσα, Φωτογραφία
Απαιτούμενος χρόνος	2 ώρες
Τεχνολογία/ εξοπλισμός-υλικά που απαιτούνται	<ul style="list-style-type: none">• “Εξυπνα κινητά”, φορητές συσκευές και Η/Υ για λήψη φωτογραφιών και πρόσβαση σε υλικό μέσω διαδικτύου• Πρόσβαση στο διαδίκτυο
Στόχοι Δραστηριότητας	<p>Η δραστηριότητα αυτή καλεί τους μαθητές να διατυπώσουν και να καθορίσουν ένα ερώτημα που θα αποτελέσει την αφετηρία για το ατομικό τους ερευνητικό έργο. Σκοπός αυτής της δραστηριότητας είναι να παρέχει στους/ις μαθητές/ήτριες τα εργαλεία που θα τους βοηθήσουν να κινητοποιήσει την περιέργεια και τη φαντασία τους, που θα τους ενθαρρύνει να κοιτάξουν προς τον κόσμο, να εξερευνήσουν τις παγκόσμιες προκλήσεις και να τις συνδέσουν με τις δικές τους προκλήσεις, αξίες, διαθέσεις.</p> <p>Οι δεξιότητες που στοχεύει να βελτιώσει αυτή η δραστηριότητα αφορούν στην κριτική σκέψη, τη δημιουργικότητα και τη συνεργασία:</p> <ul style="list-style-type: none">- Περιέργεια,- Φαντασία,- Αυτοκαθοδηγούμενη μάθηση,- Εμπιστοσύνη στη λήψη των δικών τους επιλογών,- Διερεύνηση ενός θέματος χρησιμοποιώντας διαφορετικές πηγές και είδη πληροφοριών,- Παρουσίαση των απόψεών σας σε άλλους με δημιουργικούς τρόπους
Προετοιμασία που πρέπει να γίνει	<p>Πριν ξεκινήσετε με τους μαθητές σας:</p> <ul style="list-style-type: none">• Διαβάστε το έγγραφο προσέγγισης.• Μελετήστε προσεκτικά την περιγραφή της δραστηριότητας, ελέγξτε τους παρεχόμενους συνδέσμους, προσαρμόστε την δραστηριότητα στις ανάγκες των μαθητών/ριών σας, αν χρειάζεται.

Φύλλο εργασίας - Εύρεση διερευνητικής ερώτησης

Βήμα 1: Φωτογραφήστε έναν τοίχο– πριν τη δραστηριότητα

Εξερευνήστε το περιβάλλον σας και φωτογραφήστε οποιονδήποτε τοίχο σας ενδιαφέρει.

(Στο σημείο αυτό και παρακάτω με μπλε γραμματοσειρά - σημειώσεις για τους εκπαιδευτικούς). Δώστε αυτή την εργασία μόλις μία ή λίγες ημέρες πριν από τη δραστηριότητα.

Βήμα 2: Συζητήστε για τις φωτογραφίες σε ζευγάρια-15 λεπτά

Δημιουργήστε ομάδες σε ζευγάρια και συζητήστε για τις φωτογραφίες που τραβήξατε. Μιλήστε για το τι βλέπετε στην εικόνα του ατόμου από το ζευγάρι σας, τι σας λέει/τι μήνυμα σας μεταφέρει και τι ερωτήματα σας δημιουργεί; Με τον ίδιο τρόπο, μιλήστε στο άτομο από το ζευγάρι σας για τη δική σας φωτογραφία. (10 λεπτά.)

Στη συνέχεια αφιερώστε πέντε λεπτά ελεύθερης γραφής σχετικά με τη φωτογραφία που τραβήξατε αναστοχαζόμενοι/ες:

ο Τι λέει αυτός ο τοίχος για μένα;

ο Γιατί επέλεξα να τραβήξω μια φωτογραφία ακριβώς αυτού του τοίχου; Τι με προσέλκυσε σε αυτόν; (5 λεπτά.)

Εδώ και σε άλλα στάδια (βήματα) αυτής της δραστηριότητας, οι μαθητές καλούνται συχνά να συζητήσουν σε μικρές ομάδες, να δώσουν και να λάβουν ανατροφοδότηση. Για να υποστηρίξετε την προαγωγή των δεξιοτήτων αυτών, μπορείτε να παρέχετε μια δομή/ένα πλαίσιο ή να τους προτρέψετε να ξεκινήσουν με τις παρακάτω προτάσεις (όπως: Τι ήταν πραγματικά ενδιαφέρον για μένα... ή Σε τι θα έχω την περιέργεια να μάθω περισσότερα ..., ή Τι μου έκανε περισσότερο έκπληξη ..., ή Θα ήθελα να προτείνω,... κ.λπ.)

Η κύρια ιδέα της ελεύθερης γραφής - να γράφετε συνεχώς, αυθόρμητα, χωρίς εσωτερική επεξεργασία, απλά γράφοντας την ελεύθερη ροή των σκέψεων.

Βήμα 3: Εξερευνήστε φωτογραφίες στο WordPress - 20 λεπτά

<https://www.worldpressphoto.org/collection/photocontest/2021>

Εξερευνήστε ατομικά τις φωτογραφίες του WorldPress σκεπτόμενοι/ες τους "τοίχους" που αντιμετωπίζει σήμερα η κοινότητα/κοινωνία/ ο κόσμος μας. Σκεφτείτε ποιοί από αυτούς τους "τοίχους" έχουν πραγματικά σημασία για εσάς.

Επιλέξτε μια φωτογραφία.

Σε αυτό το βήμα αρχίζουμε να μιλάμε για τοίχους με μεταφορικό τρόπο. Έτσι, στην αρχή ίσως θελήσετε να συζητήσετε με τους/τις μαθητές/ήτριες για το τι αντιπροσωπεύει ένας τοίχος με μεταφορικό τρόπο.

Πριν από τη δραστηριότητα οπωσδήποτε ελέγξτε το σύνδεσμο του WPP (WorldPressPhoto), ενημερώστε τον αν χρειάζεται, αποφασίστε αν η ομάδα σας είναι αρκετά ώριμη για να εκτεθεί στο περιεχόμενο των φωτογραφιών, αν χρειάζεται κάποια προετοιμασία ή άλλες προσαρμογές στο υλικό.

Βήμα 4: Συζητήστε για τις φωτογραφίες σε ζευγάρια-30 λεπτά

Δείξτε σε όλη την ομάδα την εικόνα που επιλέξατε και μιλήστε με συντομία για θέματα που αποτυπώνονται στη φωτογραφία. Ακούστε με προσοχή τι καταδεικνύουν και τι λένε οι άλλοι. Αφού όλοι παρουσιάσουν τις φωτογραφίες τους, χωριστείτε σε ομάδες των 3 ατόμων με βάση παρόμοιες θεματικές.

Σε ομάδες των τριών ατόμων συζητήστε τις επιλεγμένες φωτογραφίες:

ο Πώς αντιλαμβάνεστε τους διάφορους τοίχους;

ο Γιατί επιλέξατε αυτή τη φωτογραφία;

ο Τι σημαίνει για εσάς προσωπικά;

ο Για ποιον έχει μεγαλύτερη σημασία - για εσάς, την κοινότητα, την κοινωνία, τον κόσμο;

Γιατί;

Στη συνέχεια αφιερώστε πέντε λεπτά ελεύθερης γραφής "Τοίχος που έχει σημασία για μένα...".

Αυτό το στάδιο (βήμα) αφορά στην παρουσίαση ιδεών, την παροχή και λήψη ανατροφοδότησης και την ανάπτυξη (διαμόρφωση, αμφισβήτηση, επέκταση ή περιορισμός κ.λπ.) μιας ιδέας με διαλογικό τρόπο. Μπορεί να είναι σημαντικό να εξηγήσετε αυτό στους/ις μαθητές/ήτριες και να τους ενθαρρύνετε να προσπαθήσουν να κάνουν ό,τι καλύτερο μπορούν για να λάβουν έμπνευση, διαφορετικές οπτικές γωνίες και ερωτήσεις ως τρόπο βελτίωσης των ιδεών τους.

Βήμα 5: Εννοιολογική χαρτογράφηση - 35 λεπτά

Κοιτάξτε τις σημειώσεις σας για την ελεύθερη γραφή. Βάλτε σε κύκλο τις λέξεις-κλειδιά

ή τις φράσεις που σας ενδιαφέρουν περισσότερο. Πάρτε ένα κενό φύλλο χαρτί και γράψτε στο κέντρο ένα θέμα ή μια ερώτηση που θα θέλατε να διερευνήσετε περαιτέρω. Μπορεί να είναι ένα παγκόσμιο θέμα ή κάτι από την καθημερινή σας ζωή. Κάτι που συνδέεται με τη μεταφορική έννοια ενός τοίχου, ενός τοίχου που θα θέλατε να υπερπηδήσετε ή αντίθετα να τον ενισχύσετε ή ίσως να τον κάνετε αόρατο (20 λεπτά).

Σε μερικά άτομα μπορεί να δοθεί χρόνος για να παρουσιάσουν τους εννοιολογικές χάρτες (mind maps) στην ομάδα. Οι άλλοι ακούνε ενεργά και προσθέτουν στις σημειώσεις τους νέες ιδέες ή ερωτήσεις, μοιράζονται τις ιδέες και τις ερωτήσεις τους. (15 λεπτά).

Αν η τάξη σας δεν είναι εξοικειωμένη με τους εννοιολογικούς χάρτες (mind maps), δείξτε τους παραδείγματα και εξηγήστε τους πώς λειτουργεί. Μπορεί να είναι σημαντικό για όλους να παρουσιάσουν τον χάρτη τους. Απλά να έχετε υπόψη σας ότι χρειάζεται χρόνος - τόσο για την παρουσίαση όσο και για την ανατροφοδότηση από την ομάδα.

Αυτό το βήμα μπορεί να επεκταθεί σε ξεχωριστή δραστηριότητα, αν έχετε το διαθέσιμο χρόνο. Για παράδειγμα, οι μαθητές/ήτριες μπορούν να συντάξουν τον πρώτο εννοιολογικό χάρτη, να τον παρουσιάσουν ο ένας στον άλλο σε ομάδες των τριών ατόμων, να λάβουν κάποια ανατροφοδότηση και στη συνέχεια να εξερευνήσουν βαθύτερα τη θεματική τους, να αναζητήσουν περισσότερες πληροφορίες σε διαφορετικές πηγές. Με βάση αυτό, οι μαθητές/ήτριες μπορούν να σχεδιάσουν έναν πιο επεξεργασμένο εννοιολογικό χάρτη και να τον παρουσιάσουν σε όλη την ομάδα.

Βήμα 6: Αναστοχασμός - 20 λεπτά

Συζητήστε με την ομάδα:

- ο Ποια ήταν η εμπειρία σας από την εκτέλεση αυτής της δραστηριότητας;
- ο Τι μάθατε για τον εαυτό σας και τους άλλους;
- ο Ποια ήταν η εμπειρία σας από την επιλογή ενός θέματος που σας ενδιαφέρει;
- ο Πώς ήταν η εργασία στον εννοιολογική χάρτη;
- ο Ακούγοντας τους άλλους άλλαξατε τις απόψεις σας ή τις επιλογές που κάνατε;

Ανάλογα με το μέγεθος της ομάδας, προσαρμόστε τη διαδικασία του αναστοχασμού. Οι μαθητές/ήτριες μπορούν να ξεκινήσουν με την επαναδιατύπωση ατομικά (με ελεύθερη γραφή ή ζωγραφική), στη συνέχεια σε μικρότερες ομάδες και μόνο στη συνέχεια να μοιραστούν τις κύριες ιδέες με όλη την ομάδα.